

Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

BM-II.059.1.218.2026

Warszawa, /elektroniczny znacznik czasu/

Pan

Włodzimierz Czarzasty
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na interpelację nr 16271 Pana Posła Adama Gomoły i Pani Posłanki Wiolety Tomczak, w sprawie systemowego odrzucania przez ZUS wniosków o świadczenia z tytułu niezdolności do pracy, proszę przyjąć poniższe informacje.

Podstawę dla Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (ZUS) do wydania decyzji w sprawie świadczeń przewidzianych w ustawie z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2025 r. poz. 1749, z późn. zm., dalej jako ustawa emerytalna), do których prawo jest uzależnione od stwierdzenia niezdolności do pracy oraz niezdolności do samodzielnej egzystencji, stanowi orzeczenie lekarza orzecznika, od jakiego nie wniesiono sprzeciwu lub co do którego nie zgłoszono zarzutu wadliwości albo orzeczenie komisji lekarskiej.

Informuję, że zgodnie z danymi ZUS liczba osób, którym przyznano i wypłacono rentę z tytułu niezdolności do pracy¹ wyniosła w: 2021 r. 41,2 tys.; 2022 r. 39,8 tys.; 2023 r. 40,8 tys.; 2024 r. 43 tys.; w 2025 r. 40,1 tys.

Liczba osób pobierających świadczenie uzupełniające dla osób niezdolnych do samodzielnej egzystencji² wyniosła z kolei, według stanu na grudzień, w: 2021 r. 390,1 tys.; 2022 r. 388,7 tys.; 2023 r. 381,9 tys.; 2024 r. 373,2 tys.; 2025 r. 223,8 tys.

Liczba wydanych decyzji, w których ZUS odmówił prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy w poszczególnych latach wyniosła³ w: 2021 r. 28,3 tys., 2022 r. 27,1 tys., 2023 r. 27,4 tys., 2024 r. 27,3 tys., 2025 r. 25,4 tys.

Poniżej przedstawiam dane za rok 2024 i 2025, dotyczące orzeczeń lekarzy orzeczników i komisji lekarskich w sprawach świadczeń z podziałem na rodzaje spraw i rodzaj ustalenia orzeczniczego.

---

¹ Dotyczy osób, które podjęły wypłatę przyznanej renty z tytułu niezdolności do pracy w stałym miesięcznym terminie płatności, bez rent z tytułu niezdolności do pracy realizowanych na mocy umów międzynarodowych, łącznie z osobami pobierającymi świadczenie w innym organie rentowym, którym przyznano rentę z tyt. niezdolności do pracy w ZUS w ramach zbiegu "renta wdowia".

² Łącznie ze świadczeniami realizowanymi na mocy umów międzynarodowych.

³ Bez rent realizowanych na mocy umów międzynarodowych. ZUS nie dysponuje liczbą odmów w podziale na jej przyczynę.

Orzeczenia lekarzy orzeczników i komisji lekarskich w sprawach świadczeń wydane w roku 2024				
z podziałem na rodzaje spraw i rodzaj ustalenia orzeczniczego				
Rodzaj sprawy / ustaleń orzecznich	liczba orzeczeń wydanych przez lekarza orzecznika ZUS w sprawach świadczeń	%	liczba orzeczeń wydanych przez komisje lekarskie ZUS w sprawach świadczeń	%
Razem	792 394	100,0%	74 666	100,0%
Przyznające	656 366	82,8%	32 417	43,4%
Odmawiające	136 028	17,2%	42 249	56,6%
Sprawy o rentę z tytułu niezdolności do pracy, w tym:	187 869	100,0%	20 947	100,0%
Przyznające	159 015	84,6%	8 380	40,0%
Odmawiające	28 854	15,4%	12 567	60,0%
W tym ustalające:				
niezdolność w związku z działalnością "kombatanką"	144	24,4%	11	9,2%
brak niezdolności w związku z działalnością "kombatanką"	445	75,6%	109	90,8%
Sprawy o ustalenie prawa do świadczenia rehabilitacyjnego	249 895	100,0%	13 548	100,0%
Przyznające	226 273	90,5%	5 226	38,6%
Odmawiające	23 622	9,5%	8 322	61,4%
Sprawy o rentę socjalną	45 747	100,0%	6 060	100,0%
Przyznające	37 194	81,3%	1 775	29,3%
Odmawiające	8 553	18,7%	4 285	70,7%
Sprawy o świadczenie uzupełniające	97 048	100,0%	10 067	100,0%
Przyznające	65 141	67,1%	2 297	22,8%
Odmawiające	31 907	32,9%	7 770	77,2%
Sprawy o uszczerbek na zdrowiu	60 405	100,0%	8 448	100,0%
Przyznające	43 287	71,7%	5 431	64,3%
Odmawiające	17 118	28,3%	3 017	35,7%
Pozostałe sprawy	151 430	100,0%	15 596	100,0%
Przyznające	125 456	82,8%	9 308	59,7%
Odmawiające	25 974	17,2%	6 288	40,3%
W tym ustalające:				
trwałą niezdolność sędziego / prokuratora	53	53,5%	16	38,1%
brak trwałej niezdolności sędziego / prokuratora	46	46,5%	26	61,9%

Orzeczenia lekarzy orzeczników i komisji lekarskich w sprawach świadczeń wydane w roku 2025				
z podziałem na rodzaje spraw i rodzaj ustalenia orzeczniczego				
Rodzaj sprawy / ustaleń orzecznicznych	liczba orzeczeń wydanych przez lekarza orzecznika ZUS w sprawach świadczeń	%	liczba orzeczeń wydanych przez komisje lekarskie ZUS w sprawach świadczeń	%
Razem	785 359	100,0%	72 116	100,0%
Przyznające	647 063	82,4%	31 206	43,3%
Odmawiające	138 296	17,6%	40 910	56,7%
Sprawy o rentę z tytułu niezdolności do pracy, w tym:	182 253	100,0%	19 785	100,0%
Przyznające	153 888	84,4%	7 789	39,4%
Odmawiające	28 365	15,6%	11 996	60,6%
W tym ustalające:				
niezdolność w związku z działalnością "kombatanką"	123	22,9%	7	7,3%
brak niezdolności w związku z działalnością "kombatanc	413	77,1%	89	92,7%
Sprawy o ustalenie prawa do świadczenia rehabilitacyjnego	253 669	100,0%	12 971	100,0%
Przyznające	230 830	91,0%	5 015	38,7%
Odmawiające	22 839	9,0%	7 956	61,3%
Sprawy o rentę socjalną	46 764	100,0%	6 871	100,0%
Przyznające	37 684	80,6%	2 366	34,4%
Odmawiające	9 080	19,4%	4 505	65,6%
Sprawy o świadczenie uzupełniające	80 118	100,0%	8 382	100,0%
Przyznające	52 995	66,1%	1 963	23,4%
Odmawiające	27 123	33,9%	6 419	76,6%
Sprawy o uszczerbek na zdrowiu	55 545	100,0%	7 503	100,0%
Przyznające	39 032	70,3%	4 863	64,8%
Odmawiające	16 513	29,7%	2 640	35,2%
Pozostałe sprawy	167 010	100,0%	16 604	100,0%
Przyznające	132 634	79,4%	9 210	55,5%
Odmawiające	34 376	20,6%	7 394	44,5%
W tym ustalające:				
trwała niezdolność sędziego / prokuratora	60	64,5%	18	31,6%
brak trwałej niezdolności sędziego / prokuratora	33	35,5%	39	68,4%

Orzeczenie lekarza orzecznika (od którego nie wniesiono sprzeciwu lub co do którego nie zgłoszono zarzutu wadliwości) albo orzeczenie komisji lekarskiej stanowi podstawę do wydania decyzji w sprawie świadczeń, od której przysługuje odwołanie do sądu w terminie i na zasadach określonych w przepisach Kodeksu postępowania cywilnego. W postępowaniu przed sądem w sprawach, w których kwestią sporną są ustalenia

dokonane przez lekarza orzecznika lub komisję lekarską we wszystkich przypadkach powołuje się lekarzy biegłych sądowych. W stosunku do dowodu procesowego, jakim jest opinia lekarza biegłego sądowego, wypowiada się upoważniony przedstawiciel ZUS, będący przewodniczącym komisji lekarskiej. Należy zaznaczyć, że sąd ocenia wiarygodność i moc dowodów według własnego przekonania, na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału, a zatem z uwzględnieniem wszystkich dowodów zgromadzonych w postępowaniu, również opinii lekarzy biegłych sądowych, a nie tylko dokumentacji sporządzonej w postępowaniu prowadzonym w ZUS.

W związku z pytaniami dotyczącymi odwołań i wyroków sądowych przekazujemy informacje ZUS obejmujące lata 2024-2025:

- w 2024 r. wydano 18,3 tys. odwołań od decyzji, których podstawą było orzeczenie lekarskie. Stanowi to 2,3% wszystkich spraw, w których podstawą decyzji dotyczącej świadczenia było orzeczenie lekarskie i 24,5% spraw, w których decyzję w sprawie świadczenia wydano na podstawie orzeczenia komisji lekarskiej. 18,3 tys. wyroków wydały sądy pierwszej instancji, a w 4,8 tys. przypadków w całości uwzględniono odwołanie, co stanowi 26,2% wyroków wydanych w tych sprawach;
- w 2025 r. złożono 17,2 tys. odwołań dotyczących decyzji wydanych na podstawie orzeczenia lekarskiego, co stanowi 2,2% wszystkich spraw, w których podstawą wydanej decyzji w sprawie świadczenia było orzeczenie lekarskie i 23,8% spraw, w których decyzję w sprawie świadczenia wydano na podstawie orzeczenia komisji lekarskiej. 17,4 tys. wyroków wydały sądy pierwszej instancji. W 4,7 tys. przypadków w całości uwzględniono odwołanie (26,9% wyroków wydanych w tych sprawach).

Poniższa tabela przedstawia dane dotyczące odwołań od decyzji ZUS przekazanych do sądu w sprawach dotyczących orzeczeń lekarzy orzeczników i komisji lekarskich w zakresie rent i emerytur uzależnionych od ustalenia niezdolności do pracy w latach 2024-2025.

Odwołania od decyzji ZUS przekazane do sądu w sprawach dotyczących orzeczeń lekarzy orzeczników i komisji lekarskich w zakresie rent i emerytur uzależnionych od ustalenia niezdolności do pracy w latach 2024-2025			
Wyszczególnienie	Odwołania od decyzji ZUS przekazane do sądu liczba w tys.	Orzeczenia wydane przez sądy pierwszej instancji	w tym :
			rozstrzygnięte poprzez uwzględnienie odwołań
2024 r.	7,6	7,7	1,8
2025 r.	7,0	7,4	1,8

Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej otrzymał z Zakładu Ubezpieczeń Społecznych zapewnienie, że w ramach nadzoru nad orzecznictwem lekarskim ZUS podejmuje działania w granicach obowiązującego prawa, które gwarantują prawidłowość i jednolitość orzekania dla potrzeb świadczeń z ubezpieczeń społecznych i innych, a przy tym zachowanie wymogów formalnych dotyczących postępowania orzeczniczego. Kierownictwo ZUS zapewnia, że dokłada wszelkich starań, aby zagwarantować zgodność wydanego orzeczenia ze stwierdzonym stanem faktycznym, aktualnym stanem wiedzy medycznej, przepisami prawa oraz zasadami etyki lekarskiej.

Jednocześnie informuję, że 13 kwietnia 2026 r. weszła w życie ustawa z dnia 18 grudnia 2025 r. o zmianie ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2026 r. poz. 26), która wprowadza gruntowną reformę systemu orzecznictwa lekarskiego oraz zwolnień lekarskich.

Z wyrazami szacunku

z up. Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

dr hab. Sebastian Gajewski, prof. uczelni

Podsekretarz Stanu

/-kwalifikowany podpis elektroniczny-/